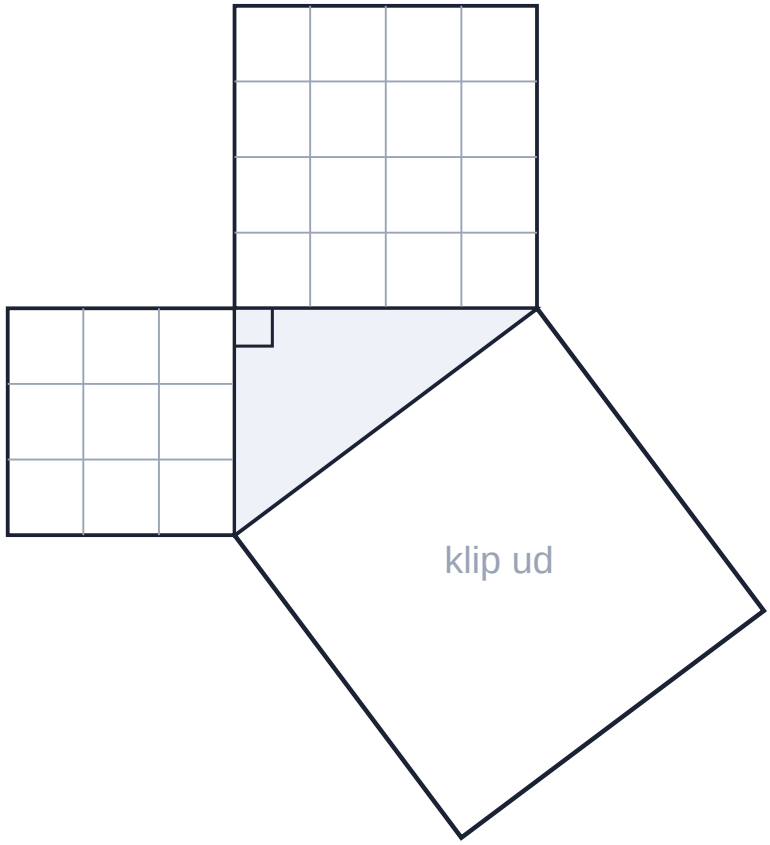
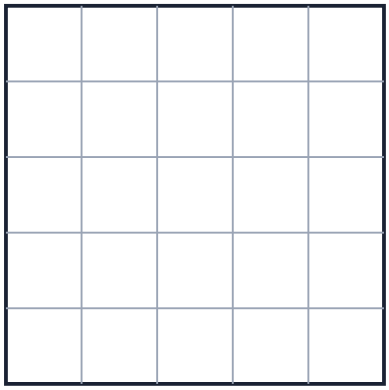
Klip Pythagoras fri

A · Tre kvadrater

Trekanten har en ret vinkel. De to kvadrater, der ligger lige, kan du tælle. Det skrå kan du ikke — klip det ud, og læg det oven på ternkvadratet. Gem ternkvadratet bagefter; det skal bruges igen i C.

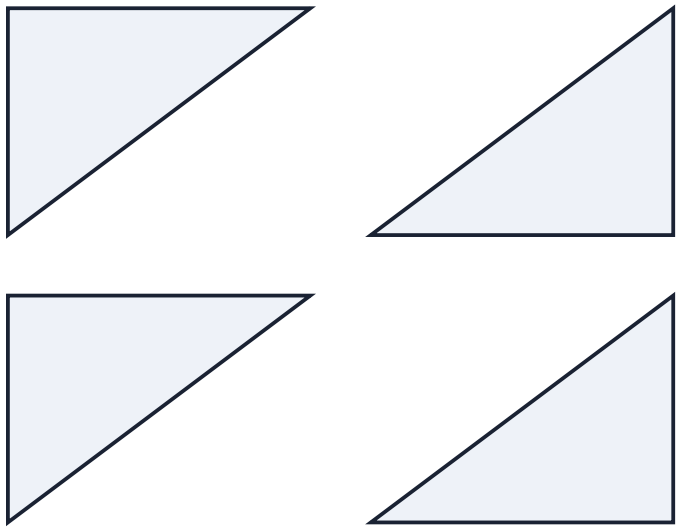

B · Rammen

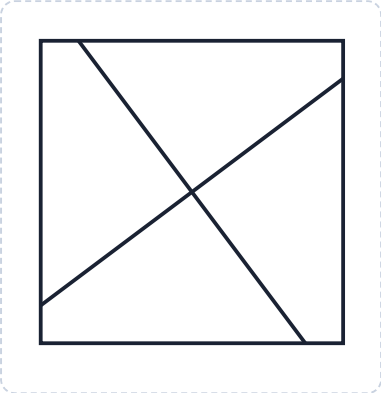
Fire helt ens trekanter og én ramme. Alle fire skal ligge inde i rammen uden at overlappe — og det kan lade sig gøre på mere end én måde. Rammen skal ikke klippes ud.

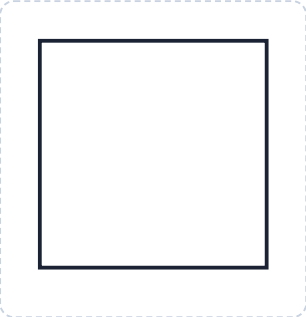

C · De to kvadrater bliver til ét

Klip begge kvadrater ud, og klip det store i fire langs de to streger. De fem stykker skal fylde ternkvadratet fra A helt ud.

Figurerne er trykt i rigtig størrelse. Printes arket forminsket, passer brikkerne ikke i rammen, og øvelsen falder.

Hvad fandt du ud af?

Det her kan ikke afgøres ved at se på det. Kvadratet på den lange side ligger skævt, og skæve ting kan ikke tælles — de kan klippes ud og lægges oven på. Mål og tæl, mens du klipper.

A

Tre kvadrater

1. Tæl ternene i de to kvadrater, der ligger lige. Skriv tallene ned.
2. Klip det skrå kvadrat ud. Dets tern kan ikke tælles — det ligger skævt.
3. Læg det oven på ternkvadratet ved siden af.

Hvor mange tern dækker det skrå kvadrat?

Hvor mange tern er der i de to andre kvadrater tilsammen?

Hvilke tre tal er sidelængderne i trekanten?

Hvorfor kunne du ikke bare tælle ternene i det skrå kvadrat?

Så hvad gælder der om de tre kvadrater?

B

Rammen

1. Klip de fire trekanter ud. De er helt ens.
2. Læg alle fire ind i rammen, så der bliver **to** firkantede huller tilbage. Mål hullerne.
3. Flyt de samme fire trekanter, så der kun bliver **ét** hul. Mål det.

Hvor store er hullerne i de to opstillinger?

Rammen er den samme, og trekanterne er de samme. Hvad må der så gælde om hullerne tilsammen?

Sig det med ord: de to huller tilsammen er lige så store som …

Brugte du nogen steder, at siderne lige netop var 3, 4 og 5?

Så hvorfor må de to små kvadrater give det store?

C

De to kvadrater bliver til ét

1. Klip det store kvadrat ud, og klip det i fire langs de to streger.
2. Klip det lille kvadrat ud. Nu har du fem stykker.
3. Læg dem alle fem ind i ternkvadratet fra A, så det er helt fyldt.

Hvor meget papir var der i de to kvadrater tilsammen?

Hvor meget papir er der i ternkvadratet?

Blev der mere eller mindre papir, da du klippede?

Hvor endte det lille kvadrat — og hvordan ligger det?

Så hvad sker der, hvis man lægger de to små kvadrater sammen?

Regn videre

Nu har du reglen, du selv har klippet frem. Tegn en skitse til hver opgave først.

1	En retvinklet trekant har de to korte sider 6 cm og 8 cm. Hvor lang er den lange side?	
2	Et rektangel er 12 cm langt og 5 cm bredt. Hvor lang er diagonalen?	
3	En stige er 5 m lang og står 1,5 m fra muren. Hvor højt op når den?	
4	En trekant har siderne 9 cm, 12 cm og 15 cm. Er den retvinklet?	
5	Hvor lang er diagonalen i et kvadrat med siden 10 cm?	

Husk, at den lange side altid er den, der ligger over for den rette vinkel — ikke bare den, der ser længst ud.